

CSPE Ceacht 6: Úsáid Inbhuanaithe Acmhainní

Nasc curaclaim

Coincheap – Maoirseacht

Aonad 1 Duine Aonair, Aonad 2 Pobal

Eco Eye Gearrthóga scannáin agus cleachtaí tuisceana – Úsáid inbhuanaithe acmhainní

- Athchúrsáil – dramhaíl mar acmhainn
- Ár ndramhaíl orgánach a athchúrsáil
- Saoire teaghlaigh níos glaise
- Fuinneamh gaoithe – cumhacht don todhchaí

Is féidir leat breathnú ar na gearrthóga ar fad i dteannta an ranga, nó na cinn is mó is ábhartha do do cheantar féin a roghnú, nó fós na cinn is mó is spéis leis an ngrúpa. **(NB. Soláthraítear cleachtaí tuisceana mar PDF ar leith do gach gearrthóg. Ba cheart duit na cinn a bheidh in úsáid agat leis an gceacht seo a roghnú agus a phriontáil roimh ré)**

Aidhmeanna

- Chun go dtuigfidh na daltaí cad is brí le hacmhainní agus chun go dtuigfidh siad a gcearta agus a bhfreagrachtaí ina leith.
- Chun go bhfaighidh na daltaí tuiscint ar an tábhacht a bhaineann le dramhaíl a chosc, ar an luach a bhaineann le hathchúrsáil agus ar cad a tharlaíonn dá gcuid ábhar in-athchúrsáilte.
- Chun go dtuigfidh na daltaí cad is brí leis an téarma “inbhuanaithe” agus chun go dtuigfidh siad tábhacht na hinbhuanaitheachta ina saol laethúil.

An topaic a chur i láthair

- Scríobh liosta topaicí ar an gclár, mar shampla, ola, uisce, aer, ór, airgead, buidéal bhriste, cannaí stáin, cadhnaí.
- Fiafraigh de na daltaí cé acu na nithe a mhairfidh go deo agus cé acu nithe nach mairfidh?
- Fiafraigh de na daltaí cé acu na nithe atá luachmhar agus cé acu nach bhfuil

An topaic a chíoradh

- Breathnaíonn na daltaí ar na gearrthóga scannáin agus déanann siad na gníomhaíochtaí tuisceana a chomhlánú. Sa chuid eile den cheacht, beifear ag díriú ar an athchúrsáil.

Gníomhaíochtaí leantacha

Obair a mholtar mar obair baile

- Cuardaigh san fhoclóir na focail “inbhuanaithe” agus “acmhainn”.
- Fiafraigh de na daltaí an mbíonn athchúrsáil “mhaith” ar siúl ag baile agus fiafraigh díobh an bhfuil aon ní amháin a d’fhéadfaidís a dhéanamh chun feabhas a chur ar a nósanna féin
- Tionsaíonn na daltaí liosta moltaí maidir le dramhaíl a chosc, agus tabhair samplaí i ngach cás:
 - Táirgí a roghnú le pacáistíocht níos lú, mar shampla, torthaí, glasraí, uibheacha Cásca.
 - Nithe a dheisiú seachas cinn eile a fháil ina n-áit, mar shampla, guthán póca, seinnteoir DVD.
 - Nithe a bhfuil baill an teaghlaigh réidh leo ach atá i riocht mhaith, mar shampla, bréagáin, éadaí, rothair, leabhair, srl., a chur ar aghaidh chuig daoine eile.

- Árthaigh in-athúsáidte a roghnú, nuair is féidir sin, mar shampla, boscaí líon, buidéal spóirt, ár málaí siopadóireachta féin a bhreith linn, cliathboscaí le hathchúrsáil.

Tionscadail a mholtar mar ghníomhaíochtaí dob fhéidir a dhéanamh

- Feachtas feasachta i dtaobh na hathchúrsála a chur ar siúl sa scoil; déan an leibhéal athchúrsála a thomhas roimh an fheachtas agus ina dhiaidh.
- Déan léarscáil de do cheantar áitiúil agus aibhsigh na láithreáin athchúrsála atá ann – an bhfuil go leor ann? An bhféadfá stocaireacht a dhéanamh ar do Chomhairle áitiúil, chun cur lena líon?
- Tabhair cuairt ar ionad athchúrsála in aice leat.
- Tabhair cuireadh do chainteoir ag obair in earnáil na hathchúrsála labhairt leis an rang.
- Déan taighde maidir le gnólachtaí in Éireann a dhéanann brabús as athchúrsáil.
- Tionsaigh liosta de na hacmhainní dramaíola a d'fhéadfá a choigilt ag baile agus ar scoil ar na bealaí seo a leanas: níos lú díobh a usáid, níos mó díobh a athúsáid agus gach a bhfuil ar do chumas a athchúrsáil. Laghdóidh sé sin an gá le líonadh talún agus cabhróidh leis an iarracht chun fuinneamh agus acmhainní aiceanta a choigilt, mar shampla, crainn, ola agus eilimintí, ar alúmanam san áireamh. Féach na moltaí in <http://www.epa.ie/environment/what/waste/>.

